

DAYAKLA BÜYÜDÜK*

Yıldırım TÜRKER

Malatya'daki bir yetiştirme yurdunda gizlice çekilmiş görüntüler karşısında toplumca kapıldığımız dehşet duygusunun bir işe yarayabilmesi, hayatı biraz olsun onarabilmesi için açık konuşmalı, öncelikle kendimizi incitmekten çekinmemeliyiz.

9 yıldır bu gazetede yazıyorum. Bilgisayarımın yazılar dosyasını açtığımda karşılaştığım, yıllardır en çok, tekrardan yılmadan, çocukların hunharca ve düzenli olarak hırpalanması üstüne yazmışlığım. Malatya'dan izlediğimiz görüntüler en azından bu son dokuz yıldır defalarca karşılaştığımız, her seferinde canımızı çok yakan olaylardan biridir. Dolayısıyla bu olay karşısında şiddetli bir tahammülsüzlük gösteren, yuvanın önünde toplanıp nümayiş yapmaktan tutun el önünde bağıra bağıra ağlamaya kadar çeşitli yollarlatepkilerini gösteren halkımın şaşkınlıkla sarsılmışlığına inanmak son derece güçtür. Bana kalırsa tam da bu noktada gizli, hayatımızın çözümlenemez düğümü. Malatya'daki o çocukları acımasızca hırpalayan, her fırsatta işkenceden geçiren, öncelikle bizim inkârımızdır.

Sokaktan alınıp gözaltında çıldırtilan çocuklar, anası babası gözleri önünde işkenceye yatırılan bebekler, gece sokaklarında mendilcilikle büyüyen, daracık omuzlarına hayat kadınlığı yüklenen küçük kız çocukları, hayatı tinerle hafifletmeye çalışan vahşi, müstakbel katil oğlan çocukları, ıslahevlerinde dayak ve tecavüzle terbiye edilmişler, mutsuz ana babalarından her gün dayak yiyen, çırak yazdıkları küflü atölyelerde usta zulmüyle karın tokluğuna yaşayanlar, hepsi hâlâ burada, aramızda. Neler yapıyorlar? Katilleri, tecavüzcüleri, onları onmaz yaralarla hayata yolcu etmiş olanlar da hâlâ burada.

Aramızda.

Yıllar önce, yine çocuk zulmünün engellenememesi üzerine asıl derdimizi yazmışım. Kanımca böylesi sert metaforlardan kaçınmadan aynalara bakmamızda yarar var.

Köpeği kırmak

Kimi bekçi köpekleri, eğitmeye direnir. Polis-bekçi köpeği olarak görevlendirilmek üzere sert ve sıkı bir eğitimden geçen köpeklerin hepsi yeni hayatlarına kolay uyum sağlamaz. Çoğunluk canları yakılarak, tehditle eğitilen bu köpeklerden bazıları hayatlarına zor-baca sahip çıkanlara karşı koyar, hırlar, inatlaşır, kendi alanına tecavüz edilmesine izin vermez. Dayakla, açlıkla, yalnızlıkla tembih edilen bu köpekleri bekleyen, kanlı bir son hesaplaşmadır. Buna, köpek eğitiminin dilini yazan Anglosakson kültürde 'breaking the dog' denir. Köpeği kırmak. Ruhunu parçalamak. Direncini yok etmek. Burnunu sürtmek.

Evcilleştirmek. Dik başlı köpek, korunaklı giysilere bürünmüş, eli odunlu birkaç adam tarafından bir köşeye sıkıştırılır.

Ölesiye dövülür. Artık kimin daha güçlü olduğu konusunda en ufak bir kuşkusu kalmamalıdır. İnsanın köpeğe karşı zaferini ilan etmekle görevli birkaç eli sopalı, gözünün yaşına bakmadan köpeği kan revan içinde bırakır. Bu aşamaya gelen köpeklerin bir kısmı bu son hesaplaşmadan sağ çıkmaz. Gücü, soluğu tükenir; onu, neden bilinmez, özgürlüğe diğerlerinden daha güçlü bağlayan hevesi, hayatta kalma güdüsüne galebe çalar. Ölümün şefkatine sığınır. Kanlar içinde devrildiği köşeden bir daha kalkamaz. Kendisine tek yaşama biçimi olarak köleliği biçen, kendinden daha vahşi canlıların zulmünü anlamlandıramadan, kısa süren ömründen hiçbir şey anlayamadan ölür gider. Diğerleri bir süre sonra kendine gelir. Bünyelerindeki bir şey her şeye rağmen hayatta kalmayı seçmiştir. Yaraları iyileştikçe sadık, kendilerine öğretileni harfiyen yerine getiren köpekler olarak göreve koşurlar.

Dolandırılacak laf, cilalanacak yorum kalmamıştır. Bu millet kırılmış, burnu sürtülmüş bir köpek sürüsü gibi hayatta kalmanın git-tikçe zorlaşan koşullarını sineye çekip toplum pozunda durmaktadır.

*Bu yazı Radikal gazetesinden alınmıştır

İşte bu yüzden memleketimizde işkence sorunu bir türlü çözülememektedir. Cumhurbaşkanı'nın bile açıkça yakındığı polis devleti koşulları bir türlü ıslah edilememektedir. Sanki devletin dahi karşısında aciz kaldığı tanrısal bir güç hemen herkesin itirazına rağmen zulmünü sürdürmekte, bu toplum da birlik ve beraberlik içinde sızlanmakta, çırpınmakta, başına felaketler geldikçe insan haklarından dem vurmaktadır.

Karanlık güçlerin, tuhaf yollarla üreyen işgalci yaratıkların, çoğunluk kindar hayaletlerin kuşattığı ve sakinlerine namütenahi zulüm ettiği ücra Amerikan kasabası filmlerindeki gibi hayli metafizik bir durum.

Analitik düşünmeyi öğreneceklerine 'eti senin kemiği benim' şiarıyla onun bunun yanına çıkararak yazdırılan çocukların memleketinde metafizik merakının sınır tanımaması doğal.

Öncelikle şunu kabul etmekte yarar var: Hayatını bu memlekette sürdürmekte olan herkesin bir kırılma anısı vardır. Herkes hayatının bir noktasında köşeye sıkıştırılıp iyice hırpalanmıştır. Hatırlamak istemediği, şiddetli bir anısı olmayan bir tek kişi bulmak mümkün değildir. Her birey ya ana-babası, ya öğretmeni ya ustası ya çavuşu ya polisi ya kocası ya patronu ya da bunlardan birkaçı ya da hepsi tarafından, kendince varoluş inkânlarını sonsuza dek hatırlayamayacağı duruma gelene kadar şiddetle hırpalanmıştır.

Acımasızca belirlenmiş kurallar dışında okşanması yasak olan bedeni durmadan paralanmış, kanatılmış, en önemlisi hep acının tehdidi altında tutulmuştur. Bu, artık sorgulanamayacak kadar eski bir törenin gerektirdikleriyle belirlenmiş doğal bir durumdur. Bu yüzden, yine birkaç yıl önce çırak olmak istemediği için babasının arabasının arkasına bağlayıp sürdüğü çocuk tam şefkatle kucaklanacakken hemen ertesi gün aslında iddia ettiği gibi okumak da istemediği, okulda başarısız olduğu ortaya çıkarılıvermiştir. Arabaya bağlanıp kilometrelerce sürüklenmiş çocuğun 'yalanı' anlaşıldığında bu toplum derin bir nefes alır. Çünkü baba fazla sert olmakla birlikte haksız değildir.

Tanık olmak zorunda kaldığımız bu korkunç zulmü de kendi başımıza gelmiş olanlarla birlikte hafızamızın kara deliğine atıveririz.

Unutmak çözüm olsa Malatya'da çocukları döven o kadınlar, mutlaka kendi evlerinde de benzer bir analık sergiliyordur. Onları yerleştirilecekleri hapisanelerde bekleyen saldırılardan korumaya yetecek mi bakalım, devletimizin gücü. Çünkü oralarda yatan kadınlar, yetimhanelerde hırpalanan çocukların anaları.

Ama işte bu yara da zaten buradan kanıyor. Bu yüzlerce yıldır sorgulamadan, deşip düzeltmeden koruduğumuz düzende kimse dayaksız kalmıyor. Herkes cezasını buluyor. O bakıcı kadınlar, çocukluklarında ne dayaklar yedi, kim bilir. Çocukluğu zorla, dayakla iyileştirilmesi gereken bir hastalık sanmalarının başka bir açıklamasını aramayın. Mutlaka onlar da 'Aliye' dizisini mendillerle seyrediyordu.

Başbakan'ın göğsünü siper ederek basına yedirmemeye ant içtiği sayın bakanın, 'insan olan her yerde şiddet olur' açıklamasının 'bilimsel' soğukkanlılığı kimseyi öfkelen-dirmesin. Memleketimizde en kıtıptiyozundan bir kurumun bekası hepimizin canından, çocuklarımızın geleceğinden daha önemlidir. Hiç değilse bunu biliyoruz, değil mi?

Tatlı sert diye adlandırdığımız, rahmetle andığımız öğretmenlerimizden, 'çok sertti ama ne baba adamdı' diye özlemini çektiğimiz komutanlarımızdan, sevgide kusur etmediğimiz büyüklerimizden az dayak yemedik.

Dayağın hak edilesi ve iyi niyetli bir ceza olduğu konusunda hemfikir, bu toplum. Çoğumuz o dayakları şükranla anıp belleğine doğru yolu bulmanın pusulası olarak kaydetmeyi seçti. Acıyan can, incinen gurur, ömür boyu yakaya yapışan korku yanlarına kâr kaldı.

Ama en önemlisi çoğumuz hatırlamak istemiyor. O günleri hatırlatan her şeyden öcü görmüş gibi kaçıyor.

Çocuk sevmek için çocukluğundan geriye birkaç hoş anı kalmış olması şarttır.

Bu toplumun büyüme vakti geldi. Gizlediğimiz yaralar bir bir ortaya çıkacak. Çocuk sevmeyi öğrenelim.

Onlar, hatırlamak istemediğimiz sırlarımız değil, en derin şefkat ve sadakatle kucaklamamız gereken gerçeğimiz.